

Pradhan Mantri Jan Dhan Yojana (PMJDY)

Launched: 28 August 2014

By: Government of India

Objective: To provide **universal access to banking services** for every household in India.

Key Features of Jan Dhan Yojana

1. Zero-Balance Bank Account

Anyone can open a bank account under PMJDY **without maintaining any minimum balance.**

2. RuPay Debit Card

Account holders receive a **RuPay debit card** for ATM withdrawal and digital payments.

3. Accidental Insurance Cover

Holders get **₹1 lakh** accidental insurance (later increased to **₹2 lakh** for accounts opened after 28 Aug 2018).

4. Life Insurance Cover

A **₹30,000 life insurance benefit** is provided for eligible account holders.

5. Overdraft Facility

After maintaining the account in good standing for 6 months, customers can get an **overdraft up to ₹10,000.**

6. Direct Benefit Transfer (DBT)

Government subsidies (gas subsidy, pension, etc.) are directly transferred to these accounts, reducing corruption.

7. Financial Inclusion

The scheme aims to ensure that every citizen has:

- a bank account
- access to credit
- insurance facilities
- pension and financial literacy

Objectives of PMJDY

- To ensure **financial inclusion** for the poor and unbanked population.
- To reduce dependence on informal moneylenders.
- To promote **savings habits** among rural households.
- To enable **direct transfer of government benefits** safely and quickly.

Achievements

- Over **50 crore** accounts opened across India.
- Billions of rupees deposited in new accounts.
- Major expansion of digital banking and financial services in rural and remote areas.

প্রধানমন্ত্রী জন ধন যোজনা (PMJDY)

আৰম্ভ: ২৮ আগষ্ট, ২০১৪

উদ্যোগ: ভাৰত চৰকাৰ

উদ্দেশ্য: ভাৰতৰ প্ৰতিটো পৰিয়ালক ব্যাংকিং সেৱাৰ **universal access** প্ৰদান কৰা।

জন ধন যোজনাৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ

১. জিৰো-বেলেঞ্চ ষ্টেটমেন্ট একাউন্ট

এই যোজনাত যিকোনো লোক **minimum balance** নোহোৱাকৈ একাউন্ট খুলিব পাৰে।

২. RuPay ডেবিট কাৰ্ড

একাউন্টধাৰকক এটা **RuPay ডেবিট কাৰ্ড** প্ৰদান কৰা হয়—ATM ৰ পৰা টকা ওঠাব, অনলাইন লেনদেন কৰিব পৰা যায়।

৩. দুৰ্ঘটনাজনিত বীমা

একাউন্টধাৰকে ১ লাখ টকা (২০১৮ ৰ পিছত কিছুক্ষেত্ৰত ২ লাখ টকা) দুৰ্ঘটনা বিমা লাভ কৰে।

৪. জীৱন বীমা সুবিধা

পাত্ৰ লোকসকলক ৩০,০০০ টকাৰ জীৱন বীমা সুবিধা দিয়া হয়।

৫. ওভাৰড্ৰাফ্ট সুবিধা

৬ মাহ ভালদৰে একাউন্ট চলাই থকাত ১০,০০০ টকা পৰ্যন্ত ওভাৰড্ৰাফ্ট পোৱা যায়।

৬. ডাইৰেক্ট বেনিফিট ট্ৰান্সফাৰ (DBT)

গেছ সাপ্লাই, পেঞ্চন, সহায়-ভঁৰতি আদিৰ ধন প্ৰত্যক্ষভাৱে একাউন্টত জমা হয়—মধ্যস্থতা ও খৰচ কমে।

৭. ধনীয় অন্তৰ্ভুক্তি (Financial Inclusion)

প্ৰত্যেক নাগৰিকে—

- ব্যাংক একাউন্ট
- ঋণ সুবিধা
- বীমা
- পেঞ্চন
- আৰ্থিক জ্ঞান (financial literacy)
পাবলৈ সহায় কৰে।

এই যোজনাৰ মুখ্য উদ্দেশ্য

- দৰিদ্ৰ আৰু unbanked জনসাধাৰণক ব্যাংকিং ব্যৱস্থাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰা।
- ধন-লোৱা-পোৱাৰ বাবে Moneylender ৰ ওপৰত নিৰ্ভৰতা কমোৱা।
- গ্ৰাম্য লোকৰ মাজত সঞ্চয় ধাৰণা বৃদ্ধি।
- চৰকাৰী ভাটা সবাসৰি লাভগ্ৰাহীৰ একাউন্টত দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা।

কৰ্মসাফল্য / Achievements

- দেশজুৰি ৫০ কোটিৰো বেছি একাউন্ট খোলা হৈছে।

- লক্ষ লক্ষ কোটি টকা নতুন একাউন্টত জমা হৈছে।
- ডিজিটেল ব্যাংকিং আৰু আৰ্থিক সেৱা গ্ৰাম্য এলাকায়ও ব্যাপকভাৱে বৃদ্ধি পাইছে।